

Bryssel 24. huhtikuuta 2020
REV1 – korvaa 24. lokakuuta 2018
annetun tiedonannon

TIEDONANTO SIDOSRYHMILLE

YHDISTYNEEN KUNINGASKUNNAN ERO UNIONISTA JA LUONTAISTEN KIVENNÄISVESIEN HYÖDYNTÄMISTÄ JA MARKKINOILLE SAATTAMISTA KOSKEVAT EU:N SÄÄNNÖT

Yhdistynyt kuningaskunta on 1. helmikuuta 2020 alkaen eronnut Euroopan unionista, ja siitä on tullut ns. kolmas maa¹. Erosopimuksessa² määrätään siirtymäkaudesta, joka päättyy 31. joulukuuta 2020³. Siihen saakka Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa sovelletaan Euroopan unionin oikeutta sen kaikilta osin⁴.

Siirtymäkauden aikana EU ja Yhdistynyt kuningaskunta neuvottelevat uutta kumppanuutta koskevasta sopimuksesta, jossa määrätään erityisesti vapaakauppa-alueesta. Ei kuitenkaan ole varmaa, tehdäänkö tällainen sopimus ja tuleeko se voimaan siirtymäkauden päättyessä. Tällaiseen sopimukseen perustuva suhde olisi joka tapauksessa markkinoillepääsyä koskevien edellytysten osalta hyvin erilainen kuin tilanne, jossa Yhdistynyt kuningaskunta osallistuu sisämarkkinoihin⁵, EU:n tulliliittoon sekä arvonlisävero- ja valmisteveroalueeseen.

Sen vuoksi kaikkia asianomaisia ja erityisesti talouden toimijoita muistutetaan oikeudellisesta tilanteesta, jota sovelletaan siirtymäkauden päätyttyä (katso jäljempänä A

¹ Kolmas maa on maa, joka ei ole EU:n jäsenvaltio.

² Sopimus Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan eroamisesta Euroopan unionista ja Euroopan atomienergiayhteisöstä, jäljempänä 'erosopimus' (EUVL L 29, 31.1.2020, s. 7).

³ Siirtymäkautta voidaan ennen 1. päivää heinäkuuta 2020 pidentää kerran enintään yhdellä tai kahdella vuodella (erosopimuksen 132 artiklan 1 kohta). Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus on toistaiseksi sulkenut pois tällaisen pidentämisen.

⁴ Lukuun ottamatta eräitä erosopimuksen 127 artiklassa määrättyjä poikkeuksia, joista millään ei ole merkitystä tämän tiedonannon kannalta.

⁵ Vapaakauppasopimuksessa ei määrätä etenkään sellaisista (tavaroiden ja palvelujen alalla sovellettavista) sisämarkkinoiden periaatteista kuin vastavuoroinen tunnustaminen, 'alkuperämaaperiaate' ja yhdenmukaistaminen. Vapaakauppasopimuksella ei myöskään poisteta tullimuodollisuuksia ja -tarkastuksia, jotka koskevat esimerkiksi tavaroiden alkuperää ja niihin sisältyviä tuotantopanoksia, eikä tuontiin ja vientiin sovellettavia kieltoja ja rajoituksia.

osa). Tässä tiedonannossa selitetään myös eräitä eroa koskevia erosopimuksen määräyksiä (katso jäljempänä B osa), sekä Pohjois-Irlannissa siirtymäkauden päätyttyä sovellettavia sääntöjä (katso jäljempänä C osa).

Neuvoja sidosryhmille:

Tässä tiedonannossa esitettyjen seurausten huomioon ottamiseksi sidosryhmiä kehoitetaan erityisesti arvioimaan, tarvitsevatko ne uuden tunnustamisen markkinoille pääsemiseksi.

Huomautus:

Tässä tiedonannossa ei käsitellä muita EU:n elintarvikelainsäädännön näkökohtia, eikä EU:n yleistä elintarvikelainsäädäntöä.

Näistä asioista ollaan laatimassa tai on julkaistu muita tiedonantoja⁶.

A. OIKEUDELLINEN TILANNE SIIRTYMÄKAUDEN PÄÄTTYTTYÄ

Siirtymäkauden päätyttyä luontaisten kivennäisvesien hyödyntämisestä ja markkinoille saattamisesta 18 päivänä kesäkuuta 2009 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2009/54/EY⁷ (uudelleenlaadittu toisinto) ei enää sovelleta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan⁸. Tällä on erityisesti seuraavat vaikutukset:

Direktiivin 2009/54/EY 1 artiklan 1 ja 2 kohdan ja 2 artiklan mukaan vesiä voidaan markkinoida unionissa luontaisina kivennäisvesinä vain, jos ne täyttävät muun muassa seuraavat vaatimukset:

- Jos vesi on saatu jäsenvaltion maaperästä, kyseisen jäsenvaltion vastuuviranomainen tunnustaa veden direktiivin 2009/54/EY säännökset täyttäväksi luontaiseksi kivennäisvedeksi.
- Jos vesi on saatu kolmannen maan maaperästä, jonkin jäsenvaltion vastuuviranomainen tunnustaa veden direktiivin 2009/54/EY säännökset täyttäväksi luontaiseksi kivennäisvedeksi.

Siirtymäkauden päätyttyä

- Yhdistyneen kuningaskunnan maaperästä saadut ja sen luontaisiksi kivennäisvesiksi tunnustamat vedet ovat kolmannen maan maaperästä saatuja

⁶ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/getting-ready-end-transition-period_fi

⁷ EUVL L 164, 26.6.2009, s. 45.

⁸ Direktiivin 2009/54/EY sovellettavuudesta Pohjois-Irlantiin, ks. tämän tiedonannon C osa.

vesiä, eikä niiden tuontia unioniin luontaisina kivennäisvesinä enää sallita, ellei jonkin jäsenvaltion vastuuviranomainen tunnusta niitä luontaisiksi kivennäisvesiksi;

- jonkin kolmannen maan (muun kuin Yhdistyneen kuningaskunnan) maaperästä saatujen ja Yhdistyneen kuningaskunnan vastuuviranomaisen luontaisiksi kivennäisvesiksi tunnustamien vesien tuontia unioniin luontaisina kivennäisvesinä ei enää sallita, ellei jonkin jäsenvaltion vastuuviranomainen tunnusta niitä luontaisiksi kivennäisvesiksi.

B. EROA KOSKEVAT EROSOPIMUKSEN ASIAANKUULUVAT MÄÄRÄYKSET⁹

Erosopimuksen 41 artiklan 1 kohdassa määrätään, että kaikki olemassa olevat ja yksilöllisesti tunnistettavissa olevat tavarat, jotka siirtymäkauden päättyessä oli saatettu laillisesti markkinoille unionissa tai Yhdistyneessä kuningaskunnassa, voidaan edelleen asettaa saataville unionin tai Yhdistyneen kuningaskunnan markkinoilla, ja niitä voidaan siirtää näiden kaksien markkinoiden välillä, kunnes ne päätyvät loppukäyttäjälle.

Talouden toimijan, joka vetoaa kyseiseen määräykseen, on esitettävä asiakirjoihin perustuva näyttö siitä, että tavara saatettiin markkinoille unionissa tai Yhdistyneessä kuningaskunnassa ennen siirtymäkauden päättymistä.¹⁰

Kyseisen määräyksen soveltamista varten 'markkinoille saattamisella' tarkoitetaan tavarantoimittajan ensimmäistä kertaa tapahtuvaa toimittamista markkinoille liiketoiminnan yhteydessä jakelua, kulutusta tai käyttöä varten joko maksua vastaan tai maksutta.¹¹ 'Tavarantoimittamisella jakelua, kulutusta tai käyttöä varten' tarkoitetaan "sitä, että kahden tai useamman oikeushenkilön tai luonnollisen henkilön välillä tehdään olemassa olevasta ja yksilöllisesti tunnistettavissa olevasta tavarasta sen valmistusvaiheen jälkeen kirjallinen tai suullinen sopimus, joka koskee tavarantoimittajan omistusoikeuden tai minkä tahansa muun tavaraan kohdistuvan varallisuus- tai hallintaoikeuden siirtämistä, tai sitä, että tällaisesta tavarasta tehdään yhdelle tai useammalle oikeushenkilölle tai luonnolliselle henkilölle tarjous, joka koskee mainitun kaltaisen sopimuksen tekemistä".¹²

Esimerkki: Yhdistyneen kuningaskunnan maaperästä saatua ja Yhdistyneen kuningaskunnan tunnustamaa luontaista kivennäisvettä sisältävä pullo, joka myydään ennen siirtymäkauden päättymistä Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautuneelle tukkukauppiaalle, voidaan edelleen tuoda EU:hun jakelua varten.

⁹ Jos yksittäistä elintarviketta on hallussapidetty EU:ssa ennen siirtymäkauden päättymistä myyntiä varten, myös myytäväksi tarjoamista tai mitä tahansa siirtomuotoa varten, ilmaiseksi tai korvausta vastaan, kyseisen elintarvikkeen "varastoja" voidaan edelleen myydä, jakaa tai siirtää EU:ssa siirtymäkauden päättymisen jälkeen (ks. määritelmä asetuksen (EY) N:o 178/2002 3 artiklan 8 kohdassa: "'markkinoille saattamisella' tarkoitetaan elintarvikkeen tai rehun hallussapitämistä sen myyntiä varten, myös myytäväksi tarjoamista tai muuta joko ilmaiseksi tai korvausta vastaan tapahtuvaa siirtoa sekä itse myyntiä, jakelua ja muita siirtomuotoja").

¹⁰ Erosopimuksen 42 artikla.

¹¹ Erosopimuksen 40 artiklan a ja b alakohta.

¹² Erosopimuksen 40 artiklan c alakohta.

C. POHJOIS-IRLANNISSA SIIRTYMÄKAUDEN PÄÄTTYTTYÄ SOVELLETTAVAT SÄÄNNÖT

Siirtymäkauden päättymisen jälkeen sovelletaan Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevaa pöytäkirjaa.¹³ Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan soveltaminen edellyttää Pohjois-Irlannin edustajakokouksen määrääjain ilmaisemaa suostumusta. Ensimmäinen voimassaolojakso päättyy neljän vuoden kuluttua siirtymäkauden päättymisestä.¹⁴

Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan nojalla eräitä unionin oikeuden säännöksiä sovelletaan myös Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa Pohjois-Irlannin osalta. EU ja Yhdistynyt kuningaskunta ovat lisäksi sopineet Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevassa pöytäkirjassa, että siltä osin kuin unionin oikeuden säännöksiä sovelletaan Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa Pohjois-Irlannin osalta, Pohjois-Irlantia kohdellaan kuin se olisi jäsenvaltio.¹⁵

Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevassa pöytäkirjassa määrätään, että direktiiviä 2009/54/EY sovelletaan Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa Pohjois-Irlannin osalta¹⁶.

Tämä tarkoittaa, että tämän tiedonannon A ja B osassa olevien Euroopan unionia koskevien viittausten on katsottava viittaavan myös Pohjois-Irlantiin, kun taas viittauksia Yhdistyneeseen kuningaskuntaan on pidettävä viittauksina yksinomaan Isoon-Britanniaan.

Tarkemmin sanottuna tämä tarkoittaa muun muassa seuraavaa:

- Pohjois-Irlannin markkinoille saatetun luontaisen kivennäisveden on oltava direktiivin 2009/54/EY mukaista;
- Pohjois-Irlannista EU:hun kuljetettavaa luontaista kivennäisvettä ei tuoda luontaisena kivennäisvetenä (katso edellä A osa);
- Isosta-Britanniasta Pohjois-Irlantiin kuljetettava luontainen kivennäisvesi tuodaan luontaisena kivennäisvetenä (katso edellä A osa);
- Yhdistynyt kuningaskunta tunnustaa direktiivin 2009/54/EY nojalla edelleen Pohjois-Irlannin osalta Pohjois-Irlannin maaperästä saadut vedet¹⁷.

¹³ Erosopimuksen 185 artikla.

¹⁴ Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan 18 artikla.

¹⁵ Erosopimuksen 7 artiklan 1 kohta yhdessä Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan 13 artiklan 1 kohdan kanssa.

¹⁶ Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan 5 artiklan 4 kohta ja pöytäkirjan liitteessä 2 oleva 33 jakso.

¹⁷ Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevassa pöytäkirjassa suljetaan pois Yhdistyneen kuningaskunnan Pohjois-Irlannin osalta antamien lupien tunnustaminen EU:ssa (Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan 7 artiklan 3 kohdan ensimmäinen alakohta). Käsillä olevassa tapauksessa sovelletaan kuitenkin Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan 7 artiklan 3 kohdan toista alakohtaa.

Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevassa pöytäkirjassa kuitenkin suljetaan pois Yhdistyneeltä kuningaskunnalta Pohjois-Irlannin osalta mahdollisuus

- osallistua unionin päätösten valmisteluun ja tekemiseen;
- tunnustaa direktiivin 2009/54/EY nojalla kolmansissa maissa maaperästä saadut vedet¹⁸.

Yleistä tietoa luontaisten kivennäisvesien hyödyntämisestä ja markkinoille saattamista koskevista säännöistä on komission terveyden ja elintarviketurvallisuuden pääosaston verkkosivustolla

(https://ec.europa.eu/food/safety/labelling_nutrition/mineral_waters_en).

Euroopan komissio

Terveyden ja elintarviketurvallisuuden pääosasto

¹⁸ Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan 7 artiklan 3 kohdan ensimmäinen kohta.